



Regeringen

Regeringsbeslut

2019-07-04
M2019/01425/Nm

Havs
och Vatten
myndigheten

2019-07-17

Dnr

Miljödepartementet

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39 Göteborg

Uppdrag om utveckling av vägledning om miljöanpassning av vattenkraften

Regeringens beslut

Havs- och vattenmyndigheten får i uppdrag att utveckla sin vägledning för hur en miljöanpassning av vattenkraften kan ske på ett kostnadseffektivt sätt i förhållande till eftersträvd miljönytta. Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, länsstyrelserna och vattenkraftens branschorganisationer ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Miljödepartementet) senast den 1 mars 2020.

Bakgrund

Vattenkraften spelar en central roll för att Sverige ska uppnå målet om 100 procent förnybar elproduktion till år 2040. Genom de regeländringar om miljöanpassning av vattenkraften som trädde i kraft 1 januari 2019 kan vattenkraften fortsätta ha en nyckelroll i det svenska elsystemet och samtidigt anpassas till moderna miljövillkor. Huvuddelen av de kraftverk och dammar där det bedrivs vattenverksamhet för produktion av vattenkraftsel har inte miljöanpassats sedan de anlades.

Då endast ett mindre antal vattenverksamheter för produktion av vattenkraftsel i dag drivs med stöd av moderna miljövillkor innebär regeländringarna att ett stort antal verksamheter kommer att behöva prövas under de kommande åren. I syfte att underlätta dessa prövningar och säkerställa att de

sker på ett sätt som inte blir onödigt administrativt och ekonomiskt betungande är det viktigt att vägledningen bl.a. avseende vad som kan utgöra bästa möjliga teknik formuleras på ett sätt som är lättillgängligt och som kan underlätta vid utarbetande av ansökan och senare prövning av den enskilda verksamheten. De verksamheter som i dag drivs med stöd av särskilda så kallade äldre rättigheter ska anses prövade med stöd av motsvarande bestämmelser i miljöbalken och kommer därmed, som en följd av den nya bestämmelsen i 5 a § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken, inte att prövas som om det varit fråga om en nyprövning utan i stället omprövas i sin helhet, precis som annan vattenkraft, se propositionen Vattenmiljö och vattenkraft (prop. 2017/18:243) och civilutskottets betänkande (bet. 2017/18:CU31). Omprövningen för säkerställande av moderna miljövillkor ska ske i enlighet med den tidsordning som följer av den nationella prövningsplanen för vattenkraft.

Närmare om uppdraget

I avsnitt 20 i propositionen Vattenmiljö och vattenkraft aviseras regeringens avsikt att uppdra åt berörda myndigheter att ta fram en vägledning för hur en miljöanpassning av vattenkraften kan ske på ett kostnadseffektivt sätt i förhållande till eftersträvd miljönytta. Sådan vägledning ska bl.a. omfatta exempel på vad som kan utgöra bästa möjliga teknik vid miljöanpassning samt hur åtgärderna kan bidra till en nationell effektiv tillgång till vattenkraftsel. Särskilt fokus ska läggas på att säkerställa att vägledningen utgör ett förenklande stöd för enskilda och små- och medelstora företag vid utformande av ansökningar för omprövning för moderna miljövillkor.

Av 3 kap. 5 § 4 miljötillsynsförordningen (2011:13) framgår att Havs- och vattenmyndigheten ska ge tillsynsvägledning om vattenverksamhet. Detta ansvar innefattar bl.a. vägledning avseende anläggande och drift av dammar och vattenkraftverk. Havs- och vattenmyndigheten vägleder redan i dag vad gäller miljöanpassning av vattenkraft och får nu i uppdrag att utveckla detta arbete med inriktning på hur en miljöanpassning av vattenkraften kan ske på ett kostnadseffektivt sätt i förhållande till eftersträvd miljönytta. Tiden för

redovisning av uppdraget medför att en uppdaterad vägledning kan utgöra stöd för verksamhetsutövare vid utformning av ansökningar om moderna miljövillkor.

På regeringens vägnar



Isabella Lövin



Jacob Hagberg

Kopia till

Naturvårdsverket
Riksantikvarieämbetet
Samtliga länsstyrelser